

= Velja po pošti: =

Za celo leto naprej . K 26.-
za pol leta 13.-
za četr 8.-
za en mesec 2.-
za Nemčijo celoletno . 20.-
za ostalo inozemstvo . 35.-

= V upravnosti: =

Za celo leto naprej . K 22.-40
za pol leta 11.-20
za četr 5.-
za en mesec 1.-
S posliljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

KER Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pišma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

inserati:

Enostolna petitrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v.
za dvakrat > 13 v.
za trikrat > 10 v.
za več ko trikrat > 8 v.

V reklamnih noticah stana
enostolna garmonirvana
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenčni redno na
praznike, ob 5. uri popoldne.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. **KER**
Sprejema naročano, inserate in reklamacije. —
Upravniškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Vseslovenska Ljudska Stranka.

Osrednji izvrševalni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke je imel včeraj popoldne v Ljubljani sejo. Izvrševalni odbor je soglasno odobril poročilo dr. Šusteršičev o položaju in izreklo svoje popolno soglasje s postopanjem Slovenskega kluba v zadnjem zasedanju državnega zbora, izreklo mu svoje popolno zaupanje ter mu tudi za bodočnost prepustil gledje taktike prostoročno, v trdrem prepričanju, da bo do poslanici Slovenskega kluba odločno in brezobjirno v vsakem slučaju vedeli varovati interes in čast celokupnega slovenstva. Poslanec dr. Korošec je poročal o položaju v štajerskem deželnem zboru in se je poročilo vzel soglasno naznanje. Dr. Brejc je poročal o položaju na Koroškem ter je pri tem izrecno konstatiral, da pri polomu nemške krščansko-socialne centralne blagajne v Celovcu slovenska stranka ni absolutno nič prizadeta. Z ogorčenjem je zavračal lažnje nasprotne trditve nemških časopisov in z narodno-obrambnega stališča izreklo svoje iskreno obžalovanje, da so se tej lažnjivim gonji v strankarski zaslepljenosti pridružili tudi razni slovenski liberalni listi. Razun tega se je osrednji izvrševalni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke pečal tudi z raznimi drugimi tekočimi zadevami.

Čehi in Slovenci.

»NARODNI LISTI« O SKUPNEM ČEŠKEM KLUBU IN O ZVEZI S SLOVENCI.

Torkova številka »Narodnih Listov čeških, razpravlja o političnem programu novoustanovljenega češkega kluba in se dotakne tudi zveze s Slovenci.

Najprej opisuje, kako je vsa češka javnost z veseljem pozdravila ustanovljenje češkega kluba, »ki bo omogočil češki delegaciji, združeni v trdno vez, da se bo z uspehom borila ne samo zoper skrajno sovražni vladni sistem, ampak tudi zoper vse nemške poizkuse, da razširijo in obdržijo dosedanjo krivično nadvlado nad nami.«

Potem preide člankar na polemiko dunajskih vladnih člifutov, ki so hoteli

razbiti »Slovensko Jednoto« in zasejati neslogo med Čehi in Slovenci:

»Razumela je češka javnost in zdravi razum češki veliki pomen popolnega spojenja naših zastopnikov in braniteljev na vročih tleh dunajskih, razumeli so pa ne manj hitro tudi naši zakleti sovražniki in škodljivci pomenega združenja naših sil za svoje načrte in namene. Radi tega je izlivala njihova žurnalistika, pred vsem »Neue Freie Presse« kakor besna stup v vodnjake jugoslovanske ter sumničila in obrekovala, da bo združenje čeških poslancev v en silen klub imelo za posledico — razpad »Slovenske Jednote! Nam Čehom baje ni več prijetno v tej zvezi z Jugoslovani, ki so pridobili v nji glavno ulogo.

Zlasti preošabno počenjanje načelnika slovenske katoliške stranke dr. Šusteršiča je povzročilo baje v slovenski zvezi zlobno kri in nam naredilo daljši obstanek v nji nemogoč. To je bil baje glavni in resnični povod, da smo se mi Čehi dogovorili med sabo in sklenili tesnejše svoje vrste v en enoten 80 mož številom češki klub: da bi se zamogli iztrgati iz neprijetnega objetja svojih slovenskih zaveznikov in »izlesti iz Šusteršičevih mrež.«

Tako so skušali zasejati dunajski intriganti med nas Čehi in med Slovence žolč sovraštva, nezaupanje in razkol. Z druge strani so pa še uvali slovenske liberalce, češ, da je Hribarjeva nepotrditev in razpust ljubljanskega občinskega sveta delo skrivnega spletkarjenja Šusteršičeve stranke. Toda danes je raztrgal dr. Šusteršič to mrežo dunajskih laži in ščuvanja z odločno odkritostjo.«

Potem navaja in pojasnjuje znano Šusteršičovo izjavo ter nadaljuje:

»Dotlej dr. Šusteršič. Ker so pa tudi liberalni Slovenci z veseljem pozdravili ustanovljenje enotnega češkega kluba, so se dunajskim nemškim intrigantom izjavili njihovi poizkusi in špekulacije.

Dne 24. m. m. so čitali naši čitatelji občežno izjavo našega dr. Karla Kramařa, pisano iz Barba na Krimu, kjer zagovarja potrebo enotne češke politike na Dunaju in ostalo jim je gotovo v spominu ono mesto, kjer se dr. Kramař peča z vprašanjem, ali naj se mi Čehi trudimo z izdelanjem enotnega programa za vse avstrijske Slovane, ali pa naj ostanemo pod tem ozirom federalisti in skušamo zediniti dobro enote z različnostjo in raznorodnostjo. Svoje mnenje

je povedal dr. Kramař s temi besedami:

Naj rešuje vsak slovenski narod v Avstriji svoja življenska vprašanja po svojem, kakor mu je to najugodnejše; vsi pa si moramo skupaj pomagati, da dosežemo to, kar je vsakemu najdražje. Kaj pomeni naš boj proti Bienerthu? Nič drugač, kakor, da bi vsi Slovani — ne samo mi Čehi — dobili oni del politične moči, ki nam gre po našem programu za državo, — torej, da bi pri vladu ne bili samo Nemci in Poljaki in da bi se ne vladalo proti nam. To je celi in veliki, v resnicu ogromni program: prevojenje Avstrije, nova Avstrija, pravična vsem narodom! Izvedenje tega programa zahteva pa toliko modrosti, previdnosti, potrežljivosti, daljnovidnosti in odločnosti v važnih trenotkih. **da ima** »Slov. Jed.« za dolgo časa veliko večjo nalogo, kakor si mnogi sedaj predstavljajo. — S češke in slovenske strani so obenem zazvenele strune slovenske resnice zoper laži in obrekovanja nemških sovražnikov.«

Tako piše največji češki liberalni list, katerega lastnik je dr. Kramař, vodja Mladočehov.

„Unionu“ v Prago.

Naš uvodnik »Slovenska in češka politika« v listu z dne 7. septembra je zbulil v slovenskih krogih veliko pozornost. Vsi češki listi so prinesli obširne izvlečke, v polemiko sta se spustila Masarykov »Čas« in pa praška konservativna »Union«. Na Masarykovem neokusnosti ne odgovarjam, ker ni vredno. Kar se pa tiče praške »Union« napoveduje ta še obširnejšo polemiko. To nas veseli. Samo eno prosimo čestito »Union«, ki jo spoštujejo kot resen in dosten list in to je, da naj tisti odstavek našega članka, zoper katerega je že polemizirala in hoče še dalje polemizirati **objavi doslovno v celoti**, kajti če njeni čitatelji berejo polemiko, zahteva vendar časnikarska lojalnost in pa spoštovanje do lastnih čitateljev, da se jih seznaniti s popolno in nepotvorjeno vsebino onega, proti čemur se polemizuje. Tozadovni odstavek našega članka se glasi doslovno:

Masaryki, Šilingeri, anonimni »konservativci« iz gospodske zbornice, za njimi capljajoči pa tudi Biankiniji in Tresiči, govore in pišejo o »neuspehih« »Slovenske Jednote.«

Svet pa zmanj povprašuje: Kje so ti »neuspehi?«

Resnica je namreč, da so resnični neuspehi samo na strani vlade barona Bienertha, ki ni mogla do danes spolniti niti ene tistih velikih državnih nalog, katere so ji stavljene.

Vprašamo: katero veliko vprašanje pa je spravila ta vlada le za korak dalej? Povsod, na političnem kakor na finančnem polju, sami neuspehi in razvaline. To so »uspehi« zistema, ki reprezentuje »nemško hegemonijo«. Absolutna impotenza za rešitev važnih državnih vprašanj.

Čudno pa je, da se najdejo elementi v »Slovenski Jednoti«, ki vidijo »poraz« slovenske politike tam, koder so v resnicu le neuspehi in porazi vlade.

In se bolj čudno je, da so se takli glasovi pojavili ravno v trenotju, ko je vlada z odgoditvijo državnega zobrajavno in glasno pripoznala svojo popolno nezmožnost, rešiti le eno samo tistih vprašanj, katere je sama kot svoj najaktualnejši program postavila na dnevni red! In vsak vladni neuspeh, vsak vladni poraz, je vendar uspeh slovenske opozicije, katerega se mora veseliti vsakdo, ki čuti v resnicu v sebi kaj resničnega, opozicionalnega duha.

Okolnost, da je Bienerthovo ministarstvo kljub svojim eklatantnim neuspehom formalno še na krmilu, je samanasebi manjšega pomena in ne odločuje o vprašanju resničnega »uspeha« ali »neuspeha« — razun če kdo »uspeh« vidi le v tem, da ob gotovem terminu obleceta ali oni ministrski frak, ta ali oni ga pa sleče. — Gledati položaj iz tega stališča, se pravi ponizati in pomazati veliko idejo, ki je rodila »Slovensko Jednoto.« Naj se nas ne razume načapo: Konečni uspeh uspešne realne politike se mora gotovo značiti tudi v tem, da se na najvišjih mestih državnne uprave izvršijo gotove izpremembe. To da to ni glavna stvar. Glavna stvar je, privesiti do trdnega dejanskega položaja, ki ne prenese več nam nasprotnega zistema in ki je zajedno sposoben in zanesljiv nositelj drugega, vsem narodom pravičnega zistema. Položaj mora v to dozoret. In za to treba vstajnosti in potrežljivosti na strani opozicije.

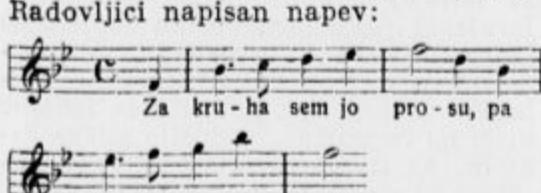
Okolnost, da je ministrstvo barona Bienertha še vedno v službi kljub vsem svojim neuspehom, je le dokaz, kako globoko je ukoreninjena ideja nemške hegemonije v Avstriji in da tedaj moramo Slovani še trdneje skleniti opozicionalno falango, obenem pa opustiti vse, kar bi slabilo ugled in veljavlo slovenske opozicije ali vzbujalo tudi le

LISTEK.

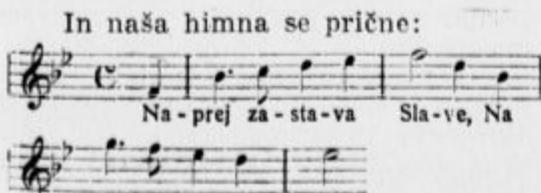
„Naprej zastava slave“ in narodna popevka.

... Našel sem nenadoma napev pesmi »Naprej zastava Slave«. Tako je vzkliknil Davorin Jenko dne 16. maja 1860, prevzet mogočnega motiva naše narodne himne. Vso svojo dušo je vslil v to melodijo, vso svojo slovensko dušo. Zapel jo je narodu iz srca, zapel jo je, kakor bi jo zapel naroden pevec. Da, porodila se je v oni srečni urki novo melodijski, ki jo je naš narod pel mogoče že stoletja.

V dolžanovski zbirki se nahaja v Radovljici napisan napev:

In naša himna se prične:

Prva dva taka obeh melodij sta do pičice enaka. Kako si naj to razlagamo?

Prepričan sem, da narodna pesem ni nastala pod vplivom »Napreja«. Iz umetnih povzete narodne melodije se ne izpreminjajo, kakor bi se v tem slučaju naša. Narodna je pač starejša. Slovenska duša je zavalovila v onem svečanem trenutku v našem Davorinu, rodila je slovensko melodijo, ki ji ni treba gladiti pota v slovenska srca.

Tako piše D. a. Beranič v ravnokar izišlih »Novih Akordih.«

Deklē z biseri.
Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalej.)

Proti večeru se je vrnila s poročilom, da je našla Esenc, ki je obljudil, da pride v tabor, kakor hitro se stemni; pristavl pa je, da je vse to morda samo past, da ga vjamejo.

Ko se je stemnilo, je res prišel in staru sužnja ga je peljala v šotor, kjer sta sedela Mirijam in Gal. Bil je Esenc, Samuel po imenu, eden najnajljubljenih bratov, ki ga Mirijam nikdar ni videla, on pa jo je dobro poznal. Ob času, ko so Esenci ubežali z doma, ga ni bilo doma

ob Jordanu, ker je odšel v Tir, da se poslovil od svoje matere, ki je bila na smrtni postelji. Ko je čul, da so bratje zbežali in ker je mati še živelja, je ostal v Tiru ter se tako izognil vsem grozatom vojske. Sedaj pa je pokopal svojo mater in bi bil rad poiskal svoje brate.

Gal je odšel iz šotorja, ker je vedel, da imajo Esenci svoje skrivnosti. Mirijam je Samuelu vse razjasnila, kje da dobi svoje brate.

Snela je s prsta dragocen prstan Markov ter rekla Samuelu:

»Pojdi, poišči svoje brate; ta prstan pa izroči rimskemu poveljniku Marku, ako je še med njimi in povej mu, da sem jaz Titova vjetnica. Ako pa njega ne dobiš, izroči in sporoči to staru Libičanki Nehušti, če pa tudi te ni več, oglasil se pri Itijelu ali pa pri načelniku Esencu z mojimi naročili in mojim pismom.«

V tem pismu je Mirijam na kratko povedala vse, kar se ji je zgodilo od one noči, ko so se ločili v starem stolpu in vse posameznosti, kako se je rešila in kako usodo ji je odločil Tit. Končala pa je svoje pismo:

»Ako je božja volja in tvoja, ki čitaš to pismo, hiti meni na pomoč, da utečem sramoti, ki me čaka v Rimu in ki je hujša, nego smrt.«

To pismo je podpisala: Mirijam, iz hiše Benonija; ni pa napisala nanj imena onih, ki jim je bilo namenjeno,

da ne bi jih pripravila v nesrečo, akò bi pismo prišlo v druge roke.

Gal, ki se je vrnil v šotor, mu je hotel dati plačilo za njegovo pot, toda Esenc ga ni hotel vzeti, češ, da bi se s tem, ako bi vzel za dobro delo kako plačilo, pregrasil zoper postave svojega reda.

Samuel se je Mirijam priklonil in odšel iz tabora. Mirijam ga nikdar več ni videla; izkazalo pa se je, da je bil zanesljiv in zvest, in Mirijam je prav storila, da mu je zaupala.

Drugi dan je tudi Gal napisal pismo na svojega prijatelja, ki je bil častnik v vojski pred Jeruzalemom, in temu pismu priložil drugo, ki naj ga izroči Marku, ako bi bil slučajno zopet pri svojih četah.

»Sedaj, hči moja,« je rekel, »smo storili vse, kar se je dalo storiti; vse drugo pa moramo prepustiti usodi.«

»Da,« odgovori, »vse drugo moramo prepustiti usodi, kakor vi Rimljani imenujete Boga.«

Zvezcer so razvili jadra in odrinili proti Italiji, z njimi pa velik del vplejenih zakladov, mnogo bolnih in ranjenih vojakov in straže. Imeli so ugodno in hitro vožnjo

sum, kakor da bi nas ne navdajala resna volja, ne odnehati preje, dokler se ne odstrani zistem nemških predpravic — in kakor bi ne razpolagali z v dosegom tega smotra potrebno vstrejnostjo.

Nov pretendent na bosenski prestol.

Tudi na bosenski prestol se je oglašil pretendent. Sicer on ni prvi človek te vrste. Na Ruskem živi nek možak po poklicu časnikar, ki tudi oglaša svoje pravice do bosanskega kraljestva. Podobnih ljudi bo pa najbrže še več.

Ravnokar se je pa oglasil še en pretendent za Bosno. Toda ni se obrnil do kronah glav in voditeljev držav, da bi ga priznali v njegovih pravicah, tudi grof Aehrenthal najbrže ni dobil od njega še nobenega ultimatuma. Kot moderni človek se je obrnil naravnost na ono velesilo, kateri se pravi javno mnenje in časnikarstvo. Nek gospod, po poklicu nižji poštno-telegrafni uradnik nekje na južnem Ruskem, ki se podpisuje: knez de Zelič, je napisal glasovitemu sotrudniku velikega ruskega lista »Novoje Vremja« pismo, v katerem mu dokazuje svoje pravice do bosanskega prestola in prosi, naj mu pomore do uresničenja svojih zahtev. Kot glavni dokaz svojih zastarelih pravic navaja neko številko lista »Peterburgskij Listok«, ki je prinesel o njem članek s sliko. V svojem pismu trdi, da je aneksija Bosne delo Judov in framazonov. Grof Aehrenthal je Jud in vso avstrijsko politiko vodijo Judje. Ako ne zasede on bosanskega prestola, bodo Judje iztrebili vse Jugoslovane. Prvi korak k izpodbijanju judovskega vpliva v Evropi mora biti, da časnikar Menšikov pripomore gospodu Zeliču na bosenski prestol.

Zanimivejše, kot ta izvajanja, so obširne opazke, katere jim dodaje gospod Menšikov. Kakor znano, je »Novoje Vremja« največji in najvplivnejši ruski list, poloficijozni organ vlade, ki ima velik vpliv na razvoj razmer na Ruskem in na postopanje birokracije. Menšikov je pa brez dvoma najslavnejši in najvplivnejši ruski publicist, mož, ki je s svojim peresom vrgel že marsikakega ministra in odločilno poselil večkrat v postopanje birokracije. Po krvi in po značaju Jud, je vendar straten antisemit in glavni boritev ruskega nacionalizma ter hud nasprotnik ruske konstitucije, katoličanov, Poljakov, Judov, Avstrije, zraven pa velik panslavist in navdušen oboževal tel Nemcev.

Ta gospod sodi o bosenskih pretendenti takole: Rusija ima že toliko raznih pretendentov, francoske, španske, koreanske, gruzinske, albanske, madagaskarske itd. v svoji sredi, da se nima časa zavzeti še za bosanske pretende nte. On sovraži sicer kot Rus in Slovan Avstrijo ravno tako kot Japonsko in bi želel, da bi obe državi izginili. Toda v politiki se ne gre za zastarele pravice, ampak odločilna je samo faktična sila in na podlagi sile ima cesar avstrijski več pravice do bosanskega prestola, kakor gospod Zelič. Bošnjaki naj se primejo za delo in okrepe kulturno in političko, potem bodo pa zopet prišli do moči. Toda na čelu jim ne bodo stale osebe, ki se opirajo na zgodovinske pravice, ampak možje, ki jih bodo vodili pri tem delu.

Poglavlje o oboroženem miru.

Evropski narodi ječe že desetletja in desetletja pod bremenji takozvanega oboroženega miru. Milijoni in milijoni, samo krepki in mlati možje, so odtegnjeni svojemu poklicu in se morajo vaditi, kako nastopiti, če bi izbruhiha ka ka vojska v Evropi. Konvencionalna laž in hinavščina nam pa vedno in vedno zatrjata, da prav za prav svet še ni bil tako mirovno razpoložen, kakor ravno v sedanji dobi. A vsa zatrjevanja, vsi sestanki vodilnih kapelnikov koncerta evropskih velevlasti, kako da je mir zagotovljen, ne zamorejo ljudi prepričati, da je mir res tako gotov, kakor to zagotavljajo tisti, ki morajo najbolj znati, kako da stoje razmere.

Angleži in Nemci so si že desetletja v laseh. Angleži boli, ker jim konkurenca nemška trgovina in industrija na svetovnem trgu. Zdaj se sicer zagotavlja, da vladajo med Angleži in Nemci prijateljske razmere, a te megle poklicnih diplomatom in meštarjev le razblinje od časa do časa solnce resnice. Nemci so sklenili utrditi svoje obrežje tako, kakor bi nihče ne pričakoval. Utrditi nameravajo celo take kraje in otroke, kamor zahajajo letovičarji, ker se boje Angležev in nočejo ostati nepripravljeni v slučaju, če čez noč prijadrata angle-

ško vojno brodovje pred nemško obmorsko obrežje.

Svet zdaj razburja poročilo, da so pričeli Angleži in Nemci tekmovali, kdo bo prikel več ogleduhov nasprotne države. Angleži so prijeli v Porthsmouthu nemškega častnika, ogleduha Helma, Nemci so takoj odgovorili tako, da so prijeli v Borkumu dva angleška ogleduha. Ponavljajo se zdaj tista igra, ki smo jo bili vajeni opazovati vsak dan pred več leti med Nemci in Francozi. Takrat se Nemci niso prav nič zanimali, kaj da delajo Angleži ob angleškem obrežju in Angleži se niso zanimali za Nemce. Zdaj se je vse izpremenilo. Angleži in Nemci niti več ne zakrivajo, da vohunijo, kaj delata bratska germanška naroda. Najbolj pa vznemirja svet, ker bodo tako angleška, kakor tudi nemška sodišča sodila vohune. Vse, kar smo navedli, dokazuje, da so zelo napete strune med Angleži in Nemci.

O prvem delu velikih vaj italijanske vojne mornarice v Jadranskem morju smo že poročali. Splošno se svet prav nič ne čudi, da so Italijani vprizorili svoje velike mornariške vaje tako, kakor da stojimo že pred vojsko z Italijo. Vse zna, koliko se je zanesti na zavezico Italijo. Saj je verolomstvo italijanske zvestobe svetovno znano. Zanimajo nas te vaje osobito že zato, ker nam kažejo, kako stoji Italija na morju.

Vaje so bile nad vse sijajne. Udeležil se jih je laški kralj, laška ministra za vojno in za mornarico, veliko poslancev in zastopniki italijanskega časopisa. Brez »rumla« in sijaja seveda v Italiji ne gre.

O napadu na Jakin smo že poročali. Ze leta 1866. se je zbral v Jakinu italijansko brodovje, ki ga je potem pri Visu porazil Tegetthoff. Ob napadu na Jakin se je izkazalo, da artiljerija na kopnem ni bila sposobna tekmovati s topovi na ladjah. Poslanci so zato glasno zabavljali in naglašali, da je sovražniku odprtla laško obrežje od Benetk do Brindisijsa. V slučaju vojske bi lahko Avstriji izkrcali v Jakinu cel armadni zbor, ki bi prišel tako za hrbet laški armadi ali bi pa lahko napadel Rim. Italijani bodo vsled letošnjih izkušenj najbrže utrdili Jakin, kar je seveda tudi za nas važno.

Bitka med obema italijanskima brodovjem je imela namen preizkusiti, v koliko nadkriljujejo dreadnoughti dosedanje največje ladje. To so storili zato, da vidijo, kako bi izpadla bitka z avstrijskim brodovjem, ki še nima dreadnoughtov, teh velikih modernih železnih morskih trdnjav.

Za nas Avstrije so italijanske mornariške vaje velike važnosti. Resnica je sicer, da so se pokazali pri laških vajah v vodstvu in v podrobnostih veliki nedostatki, toda priznati moramo, da je Italija močnejša na morju, kakor smo mi. Znani so tudi vzroki. Naši odločilni krogi so spali po zmagi pri Visu na pridobljenih lavorikah in so zelo malo storili, da izpopolnijo naše brodovje. Tudi naše obsežno obmorce ni dosti utrjeno in zato izpostavljeno sovražniku. Imamo prav za prav le trdnjavi Pulj in Kotor, a Kotor tvori za brodovje pravo past. Vsekakor bo moralna naša država, če hoče ostati velenlast, še zelo veliko storiti, da se izpopolni mornarica, a tudi, da se utrdi naše obrežje. Zato mora naše brodovje več utrjenih spirališč doma, kolikor jih ima zdaj.

Ker obravnavamo zadeve, ki se tičejo obrambe držav, beležimo ob tej prilici, da se pečajo v vojnem ministrstvu že več časa sem z odpravo enoletnih prostovoljcev ali vsaj z omejitvijo števila enoletnih prostovoljcev. Vojna uprava ima namreč dovolj rezervnih častnikov, manjka jih pa poklicnih podčastnikov. Vprašanje sicer ni še rešeno, a če se uvede dveletna vojaška službenega doba, odpravijo najbrže tudi enoletne prostovoljce.

Francozi so odpravili že pred leti enoletne prostovoljce. Vsi vojaki morajo služiti dve leti. Vsi vojaki z gotovo predizobrazbo se koncem prvega leta lahko priglase k izkušnji, po kateri postanejo podčastniki in jih posebej urijo, nakar napravijo še eno izkušnjo. Če jo prestanejo, postanejo rezervni podporočniki in služijo kot taki v armadi še zadnjega pol leta. Zavezati se pa morajo, da bodo v enajstletni rezervni in šestletni domobranski službi napravili vsako drugo leto orožno vajo, ki traja 24, oziroma 10 dni. Tudi Rusija namehrava odpraviti enoletne prostovoljce. V Italiji in Nemčiji tudi proučujejo odpravo enoletnih prostovoljcev, ne da bi že prišli do zaključka.

Rupnute le vžigalice: „U korist obmejnem življenjem“

NEMCI ZAKRIVAJO SVOJ POLOM.

Zdaj, ko so se svobodomiselnim Nemci pošteno prepirali med seboj in povedali celemu svetu, da se je moral odpovedati znani celovski shod zato, ker ga Wolf ni dovolil, so se končno ojačali in izdali uradno izjavo, v kateri javljajo, da glede na shod ni bilo dosti nesporazumjen in so ga odpovedali le zato, ker hočejo počakati, kako da izpadejo pogajanja o delozmožnosti češkega deželnega zbora.

STRNENJE ČEŠKIH STRANK.

Poslanec Klofač je imel volivni shod, na katerem je naglašal potrebo, da se združijo češke stranke v enotnem klubu. »Ob času, ko nas sili vlada v boju, ne poznam nobenih čeških strank, marveč le skupno češko delegacijo.«

OGRSKA NI DOBILA POSOJILA NA FRANCOSKEM.

Ogrska vlada je iskala na francoškem trgu posojilo 215 milijonov, a ga ni dobila. Francozi rabijo namreč denar zase in za Rusijo.

ANGLEŽI IN AVSTRO-OGRSKA.

»Standard« objavlja daljši članek, v katerem pozdravlja Roseberyjevo odposlanstvo, po katerem izginejo nesporazumjenja, ki so nastala zadnji čas med obema državama. List pravi: »Prava nesreča bi bila, če bi nastal med Angleško in Avstro-Ogrsko antagonizem, ker se obe državi spoštuje in medsebojno simpatizira.«

MEDSEBOJNI PREPIRI NEMŠKIH DIPLOMATOV.

Nemški pariški poslanik Radolin je zapustil svoje mesto. Ko je zapustil svoje mesto, je v svojem govoru ob slovesu napadel vodilne berolinske diplome. Radolinov govor je vzbudil splošno pozornost, ker ni običajno, da se preprijejo diplomati javno med seboj. Radolin je jezen na nemškega državnega kanclera. Pisal mu je namreč, da bi bilo kruto, če bi ga še nadalje v njegovi visoki starosti in bolehnosti pustili na odgovornem mestu pariškega poslanika in bi bilo zato prav, da odstopi. Kneza Radolina je pa kanclerjevo pismo zelo užalostilo, ker se čuti še popolnoma krepkega.

IZVOLSKI ODSTOPI.

Ruski dvorni krogi potrjajo, da je Izvolski vložil prošnjo za odstop. Izvolski se zdaj zdravi v nekem monakovskem zdravilišču. Pruski zunanjji minister postane Szazanov.

RUSKI CAR V NEMČIJI.

Soc. demokrati prirejajo v Nemčiji shode, ker biva car v Nemčiji, vlada jim jih pa prepoveduje. Car se v Friedbergu tudi izprehaja. Srečal ga je neki častnik, ki seveda ni poznal carja v civilu in ga zato vprašal, če bi mu mogel povestiti, kje da bi videl carja. Car mu je nato odgovoril, da bo to težko mogoče. Še le ko se je odstranil car s svoimi spremljevalci, je povedal častniku neki višji kriminalist, da je govoril s carjem.

NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK V AZIJI.

Nemški prestolonaslednik potuje po Aziji. Na Ceylon in v Bombay pride 14. decembra, 14. februar odpotuje v Kalkutto, 10. aprila pride v Pekin, 25. aprila v Tokio. Povrne se v Nemčijo čez Sibirijo.

PROSLAVA BOLGARSKIE NEODVISNOSTI.

Dne 19 t. m. bo slavil bolgarski narod 25-letnico popolne neodvisnosti Bolgarske. Pred 25 leti se je združila v kneževino Bolgarsko Vzhodna Rumelija, kar je značilo za Bolgare ustvaritev samostojne države, ki se je mogla od tedaj samostojno razvijati na kulturnem in gospodarskem polju. — Za to pomembno slavlje se vrše po celi Bolgarski obširne priprave, da se ta spomin proslavi kar najdostojnejše in svečanejše. Po proglašenju Bolgarske za carstvo bo to prva državna proslava, kateri bo oficielno prisostvoval sam car Ferdinand s svojo družino. V svrhu proslave tega jubileja je sestavljen poseben slavnostni odbor samih uglednih mož, ki so za časa aneksije Vzhodne Rumelije osebno sodelovali.

NADOMEŠTNA VOLITEV V SPLITU.

Pri deželnozborski nadomeštni volitvi za kurijo najvišjih občačencev v Splitu dne 12. t. m. je bil z 271 glasovi proti 186 izvoljen kandidat Hrvaške stranke dr. Gajo Bulat. Duhovščina to pot pot ni več volila s Hrvaško stranko.

ANEKSIIA KOREJE.

Japonci so podelili korejskemu cesarju častno mesto takoj za japonskim prestolonaslednikom. Japonci so tudi odpravili na Koreji jurisdikcijo ptuih konzulov, ustanovili osem japonskih garnizij in zgrade dve trdnjavi.

Dnevne novice.

+ Izvršilni odbor S. L. S. ima sejo v posvetovalnici Katoliškega Tiskovnega društva v petek, 16. t. m., ob 5. uri popoldne.

+ Sijajna zmaga S. L. S. V Dornbergu pri Gorici so se v ponedeljek in torek vršile občinske volitve. Boj je bil hud. Liberalci so grozili in se bahali, da pomečajo vse naše iz občinskega odbora. Zgodilo pa se je nasprotno! Noben liberalec ni več izvoljen. V III. razredu je zmagala S. L. S. s 113 glasovi večine, v II. s 25 glasovi večine, v I. pa so naši dobili 19 glasov, liberalci pa so se poskrili pred svojo sramoto. Slava volivcem!

+ Za brate ob mejli. Č. g. Jožef Češek, dekan v Jarenini, je postal danes »Slovenski Straži« 200 K ter piše: »Povodom otvoritve »Slovenskega Dom« v Št. Ilju pristopa duhovščina jareninske dekanije kot ustanovnik k »Slovenski Straži«. — Posnemajte!

+ Blamirani hofrat Ploj v Škripčih. Čujemo, da se hofrat Ploj silno trudi za poravnavo pravde med mladinci in starini. Vest je zelo verojetna, ker tisti, ki je v največjih Škripčih, je hofrat Ploj. Posebno zanimivo je razmerje njegovo do člana njegovega kluba Ivana Hribarja. Ploj je predsednik »Saveza južnih Slavena«, Hribar član tega »Saveza« in opozicijonalec Ploj se ni prišel pogajati v Ljubljano s članom svojega kluba Ivanom Hribarjem, o katerem je vedel, da je predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, ampak se je šel pogajati radi stvari, ki je eminentna stvar narodno-napredne stranke, s — Tavčarjem in Trillerjem, ki nista člana njegovega kluba in tudi ne predsednika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. To so res interesante razmere v »Savezu južnih Slavena«! Ploju seveda ni nič pogodu, da bo moral pred sodnijo pod prisego vse povedati in odkriti mešetarijo za glavo člana svojega kluba. Ni izključeno, da je sedaj Ploj zopet od vlade naprošen za mešetarijo. Radovedni smo, kaj napravita razdaljena gospoda in kaj napravi obtoženec. Ali bo prosil za odpuščanje? Seveda bi poravnava ne pomenjala drugega, kakor poizkus javnosti prikriti Plojeve mešetarije. Pa te so že toliko odkrite, da je javnost že napravila obračun z vladnim »opozicijonalem« Plojem.

+ Združenje pravašev in krščanskih socialcev v Dalmaciji. 11. t. m. se je vršil v Šibeniku važen pravaški shod, na katerem je bilo krog 1000 oseb, med temi zlasti mnogo duhovščine. Sprejeta je bila resolucija za splošno volivno pravico v deželnem zbor in občinske odbore. Stranka pa je izrečeno sprejela tudi krščansko stališče ter sklenila fuzijo s krščanskimi socialci, ki se zbirajo krog katoliškega glasila »Dan«. S tem so se hrvaške politične razmere v Dalmaciji razčistile in se ne bo več dogajalo, da bi razni Smolake s katališkimi glasovi prihajali na vrh.

+ Sankcijoniran deželni zakon. Cesars je sankcijoniral zakonski načrt, ki ga je sprejel kranjski deželni zbor dne 27. januarja 1910. v svrhu izpolnitve § 1. zakona od 4. aprila 1890. d. z str. štev. 8, glede na vodovodno napravo glavnega mesta Ljubljane.

+ Iz Kamnika. V nedeljo, dne 18. t. m. se bo vršila ob pol 4. uri popoldne v dvorani »Kamniškega Doma« druga seja izobraževalnih društev kamniške dekanije. Ker bo seje velike važnosti za

ved kolesarske slavnosti. Sodi pa se, da bo rekurz odbit.

+ Slovenski razredi na goriški gimnaziji. Vlada je odredila, da se na goriški gimnaziji s pričetkom tega šolskega leta otvorijo slovenske paralelke. Slovenske stariše in vse somišljene pozivljamo, da skrbe, da se bodo slovenski dijaki vpisovali le v slovenske razrede.

+ Kanonično umeščen je bil danes na župnijo Ihan č. g. Alojzij Zelezny.

- Voznik povozi štiri dečke. V ponedeljek zvečer med 7. in 8. uro je v Gorici blizu kapucinov povozi vozni nekoga mrljškega zavoda, ki je vozil prehitro, štiri dečke. Dva so peljali v bolnišnico, dva pa sta v bolnišnico šla sama.

- Proti vohunu Barthmannu, bivšemu nadporočniku, se prične na Dunaju obravnava 22. t. m. Barthmann je bil 1. 1909. aretiran v Ljubljani in je znani posebno na Bledu in okolici, ker ima za ženo neko tamkajšno Slovenko. Barthmann je bil aretiran lani meseca septembra v Ljubljani. Neki višji častnik ga je namreč zalobil pri nekem fotografiju, ko je hotel pustiti razviti več fotografij, ki jih je napravil iz trdnjavskih načrtov. Razpravo proti Barthmannu bo vodil predsednik dunajskega deželnega sodišča dvorni svetnik Feigl. Obtožbo bo zastopal državni pravnik dr. Schuster. Barthmann je bil že enkrat obsojen v triletno težko ječo zaradi izsiljevanja nasproti bivšemu načelniku generalnega štaba grofu Becku.

- Potres. Iz Kresnic se nam piše: Dne 9. septembra ob 3. uri 22 min. smo čutili tu močan potres. Oni, ki so bili na prostem, so čutili bobnenje, kakor gromenje. V stanovanjih pa bobnenje in zibanje. Ali ga v Ljubljani niste čutili?

- Kdo bo novi ravnatelj na goriški gimnaziji? Dosedanji ravnatelj g. Sim zig je po mišljenu Italijan, dasi je ime slovensko. Zdaj pa čujemo, da hoče vlada imenovati nekoga Tertnika, profesorja na realki v Trstu, ki ima tudi slovensko ime, pa je — Nemec. Po Italijanu bi moral priti Slovenec, pa nam dajo Němc!

- Slovenska trgovska šola (nižja) se otvori v Trstu s 1. oktobrom t. l., in sicer se otvorita letos pripravljalni razred in en tečaj.

- Umrl je 12. t. m. v Kamni gorici vpokojeni prefekt Terezijanišča, Peter Novak, star 63 let. Bil je velik prijatelj šolske mladine.

- Svedrovec v Trstu. V Trstu so se zopet pojavili svedrovci in vložili v blagajno tvrdke Fonka & Comino. Od aretiranca je Romeo Trevisini priznal, da je del vkradenega denarja skril pod svojim stanovanjem v ulici Chiozza št. 42 v podzemeljsko skrivališče. Zares se je na navedenem kraju našlo 1450 K. Nadaljnih 360 K je doprinesla hišna preiskava, toda mati Trevisinija, ki se bavi s prodajanjem dragulj, je reklamirala ta znesek zase. Tatovi so se po storjenem činu podali v stanovanje Trevisinija, kjer so si razdelili med seboj plen vpričo Trevisinijeve matere. Tudi Henrik Trevisini je vse priznal. Rekel je, da je skril svoj del na strehi, toda našlo se nič. Trevisini je oni, ki je skupaj z Vittorijem odpril skrivališče in izvršil operacijo. Zato sta si oba pri skupni razdelitvi lepo pridržala znesek 3000 K; ogoljufala sta svoje pomagače s tem, da sta pokazala le plen 5000 K. Vittori je tudi priznal, noče pa povedati, kje je skril svoj denar. — Pri Quali so ob aretaciji našli znesek 1030 kron. Karl Osana je edini, ki ne priznava; dobil je od plena znesek 100 K, da bi molčal, ker je slučajno izvedel še isto noč o tatvini in žugal, da bo vse izdal. Radi suma, da je preskrbel tihu sveder, je moral biti aretiran mehanik Viljem Demarco, ali rešil se je s pravocasnim begom v Italijo. Aretiranci so tudi osumljeni, da so se udeležili uloma pri tvrdki Caprin, ki je bil izvršen pred tedni.

- Avtomobile za požarno brambo vpelje mesto Zagreb.

- Odprava domačega dela pri krojačih. Zagrebški krojaški pomočniki so sklenili, da odslej noben krojaški pomočnik ne sme delati izven skupne delavnice, t. j. da se odpravi domača delo.

- Mizarški štrajk preti v Sarajevu, kjer se je, kakor znano, ravnokar končal zidarski štrajk. Mizarški zahtevajo zvišanje plač, odpravo akordnega dela in priznanje organizacije.

- S tremi kroglastimi telesu iz Načrežne peš v Trst. Iz Trsta poročajo sledeči skoro neverjetni slučaj: 25 letni zasebni uradnik Ladislav Drvota iz Prage, ki je bil zadnji čas nastavljen pri neki banki v Gradcu, se je na poto-

vanju v Trstu v nekem gozdru pri Načrežni ustrelil dvakrat v desno sence, enkrat pa v prsi. Kljub temu je imel še toliko moči, da se je privlekel v Trst, šel na rešilno postajo in se dal prepeljati v splošno bolnišnico. Mož trdrovratno molči o vzroku dejanja.

- Umrl je v Krškem poveljnik meščanske garde posestnik in mesarski mojster, bivši župan g. Karol Scheiner, star 65 let.

- Odstavljeni in aretirani župan. Odstavili so in aretirali župana Antona Rainera v Pottensteinu. Aretirani župan je obdolžen, da je poneveril 80 do 100 tisoč kron občinskega premoženja.

- Izgubil se je umabolni Edvard Križaj, 67 let star posestnik iz Zagorja ter hodi baje po občinah Blagovica, Krašnja ali Lukovca. Kdor izve za tega moža, naj to naznani pri dotičnem županstvu.

- Ustanovni shod Hrvaške družne banke za Bosno in Hercegovino je sklican na 26. t. m. v Sarajevo.

- Državni popotni pletarski tečajji za osrednjo Kranjsko v Ljubljani. Vodstvo državnih popotnih tečajev za pletarstvo naznana, da se prične prihodnji teden pravilni pouk v Dolskem, Dolu in Šmartnem pod Šmarno goro. V tečaje se bodo srejemali: a) redni učenci, oziroma učenke; b) pripravljalni učenci, t. j. šoloobvezni dečki, ki se hočejo izučiti v pletarski obrti in c) izvanredni učenci. Zapisovanje se vrši v Dolskem dne 16., v Dolu dne 17., v Šmartnem dne 18. septembra.

- Sicilijanska tragedinja Mimi Aguglia v Zagrebu. Slavna sicilijanska tragedinja Mimi Aguglia gostuje na zagrebškem gledališču dne 28., 29. in 30. t. m., in sicer v »Zazi«, »Malji« in »Dami s kamelijami«.

- Cecilijanski shod v Zagrebu. Zagrebško Ceciljino društvo sklicuje shod vseh podružnic na dan 13. oktobra letos v Zagreb. Ako bodo razmere ugodne, se ob tej priliki priredi velika cerkvena glasbena produkcija.

- Ljudsko šolstvo. Okrajni šolski svet v Kočevju je imenoval absolvirano učiteljsko kandidatinjo Ano Kren za provizorno učiteljico na petrazrednici v Srednji vasi pri Kočevju.

KUGA IN KOLERA.

Peterburško prebivalstvo je tako razburjeno in sicer upravičeno razburjeno. Kolera je že postala stalna gostinja nevske prestolice, zdaj se je pa pojavila še sredi mesta kuga. Oblasti sicer mrzlično delujejo, ampak prebivalstvo le ni pomirjeno, ker zna, da so ruski birokrati najpočasnejši celega sveta. Tudi z Dunaja ne dohajajo nič kaj pomirjevalna poročila. Bridka resnica, ki se ne da več utajiti, je, da imajo na Dunaju kolero. V bolnišnico so odvedli tesarja Travniczek, pri katerem so zdravnikи dognali, da ima pravo azisko kolero. Nalezel jo je pri ogrskih delavcih. Oblasti so ukazale najsrožje preiskave vseh oseb, ki dohajajo z Ogrskim. Na Ogrskem tudi ne morejo več tajiti kolere. V Ercsiju je umrl na koleri kmet Kereszes, v Ostrogonu je obolel na koleri Pavel Vilsicz, v Uhejly-Joka je umrl na azijski koleri Karel Sido, v Požunu sta pa oboleli na koleri dve osebi. V Mohaču so zaradi kolere zaprli vse šole, dozdaj je obolelo v Mohaču na koleri sedem oseb. Kolera se širi ob Donavi. Sodijo, da je na Ogrskem po komabacilih, ki, kakor znano, povzročajo kolero, že okužena Donava. Mohač smatrajo za središče, iz katerega se razširja kolera na Ogrskem do Dunaja. Zanesli so jo iz Rumunije, Mažari pa trde, da tudi z Dunaja. Gostilne morajo v Mohaču in okolici zaradi kolere zapirati ob 10. uri zvečer. Prepovedane so vse veselice. V Berolini so internirali v Virhovi bolnišnici Rusinjo Sonjo Geiser, ki je zbolela na znakih kolere. Bolnica je potovala iz čeških Karlovič Varov v Rusijo. V Marienburgu je umrl na azijski koleri neki delavec, med osebami pa, ki so bile sumljive, da so obolele na koleri, sta umrli dve odraščeni osebi in pet otrok. V Apuliji so zopet zbolele na koleri tri osebe, umrla pa ena. V naše kraje kolera še ni zala, ampak kakor lahko iz zabeleženih poročil vsak sam sklepa, smo že polnoma obkoljeni po grozni azijski nalezljivki, ki se ji v Rusiji še pridružuje strašna zgodovinska črna smrť kuga.

Ljubljanske novice.

Ij V »Zvezki slovenskih zadruž« je silen nered, dokaz, da je imel dr. Tavčar pred leti prav, ko je stal na stališču, da liberalci niso za zadružništvo. Sedaj so morali k »Zvezki slovenskih zadruž« dodeliti od »Kreditne banke« g. dr. Lavša in g. Peruzzija, da izvlečeta, ako bodeta mogla, mladine na

suho. Zopet nov dokaz za mladine, da se z dolgim jezikom ne opravi vse.

Ij **Zanimiva odkritja** o postopanju bivšega župana Ivana Hribarja glede zgradb personalnih hiš za železničarje prinaša »Rdeči Prapor«. Sodrug Kopač je, kakor smo poročali, na shodu v »Narodnem Domu« očital Hribarju že to stvar. Sedaj Kopač v »Rdečem Praporju« to-le piše: »Kar vem o spornem vprašanju, mi je povedal sedaj vpokojeni tržaški ravnatelj državne železnice dvorni svečnik Ruff. Po vseh izkušnjah nimam nobenega povoda dvomiti o Ruffovih besedah. Povedal pa mi je pred približno poldrugim letom sledče: Pri meni je bil državni poslanec in ljubljanski župan gospod Hribar interenirat radi stavbe železniške delavnice v Ljubljani. Vprašal sem ga, če se bo v Ljubljani pač dobilo toliko stanovanj, kolikor jih bo treba za veliko število delavcev, potrebnih za nameravano delavnico, ker bi se drugače železniško ravnateljstvo moral pobrigati za stanovanja na ta način, da bi se gradile personalne hiše. Gospod Hribar mi odgovarja, da tega ne bo treba, ker se v Ljubljani dobre primerno stanovanja, če bi jih pa vendar zmanjkalo, poskrbi gospod Hribar (misli je menda »občina«) zanje. Personalnih hiš torej ne bo treba zidati. — Po Ruffovih besedah se da soditi, da je Hribar vsaj sokriv, da se še niso gradile personalne hiše. Da pa se bo gospod Hribar lažje spomnil svojih besed, naj omenim o njegovem pogovoru z gospodom Ruffom — po priopovedovanju ravnateljevem — še to. G. Ruff je vprašal g. Hribarja, če je toliko slovenskega delavstva, seveda primerno kvalificiranega, na razpolago, kolikor ga je treba za nameravane delavnice. Gospod Hribar je odvrnil, da ga ni; saj ni mogel odgovoriti nič drugega, ker bi se moral goditi sami čudeži, če bi v naših zaostalih razmerah imeli take kvalificirane delavcev. G. Ruff je tudi vprašal, kako je s tehniko, s strojnimi inženirji itd. Tudi na to je g. Hribar odgovoril po pravici, da jih ni. Nato je dejal gosp. Ruff: Kolikor je slovenskih delavcev in tehnikov, jih bomo vzeli, če se zgraditi delavnica; ako bi jih bilo dovolj, bi vzeli vse. Ker pa sami pravite, da jih ni dovolj, ne bo druge pomoči, kakor da se vzamejo nemški inženirji, nemški mehaniki, nemški delavci sploh. In če pride tako množica nemškega oseb stalno v Ljubljano, dobi tudi nove nemške šole. Gospod Hribar je nato odgovoril: Naj jih dobi, da le dobi Ljubljana delavnico. Nato gosp. Ruff: Tedaj pa nam ne smete očitati, da pospešujemo germanizacijo. In gospod Hribar je dejal, da ne bo nikče očital tega. Mislim, da zadostujejo ta suha dejstva in da mi ni treba dajati komentarja. — Tako sodrug Kopač. Tudi mi mislimo, da ni treba nič komentarja, ker si ga vsak čitatelj lahko napravi sam.

Ij **Umrl** je 13. t. m. gosp. Franc Tobias, posestnik in bivši lastnik tovarne kisa. Pogreb bode v četrtek, dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne Na zavrh št. 12 na pokopališče k Sv. Križu.

Ij **Vrat si je prerezal.** Iz Trzina prihaja poročilo, da si je ondi posestnik Franc Colnar prerezal vrat z britvijo. Najpoprej se je hotel ustreliti z revolverjem, ki si ga je kupil, pa so mu ga domači odvzeli. V neopazenem trenutku pa si je prerezal vrat. Pred kratkim je omogožil svojo hčer in ji izročil posestvo.

Ij **Petindvajsetletnico** svojega službovanja pri banki »Slaviji« praznuje danes g. Fran Nedeljko.

Ij **Umrl je danes v deželni bolnici** Ivan Jušek, bivši brivec.

Telefonska in brzjavna poročila.

BIENERTH KONFERIRNA.

Dunaj, 14. septembra. Bienerth je danes dalje časa konferiral s poslancem Pacakom o delozmožnosti češkega deželnega zbora in o parlamentarni situaciji.

POLJAKI ČEHOM.

Praga, 14. septembra. Včeraj je bilo tu posvetovanje o priliki za skupni češki državnozborski klub. Pri tej priliki je poslanec Maštala naznani, da je dobil od načelnika poljskega kluba Glabinskega pisma, v katerem Poljaki pozdravljajo sklep Čehov, da ustanove skupen parlamentarni klub.

MORAVSKI DEŽELNI ZBOR.

Brno, 14. septembra. Ker so se veleposnetniki in agrarci izrekli proti večjemu obdavčenju žganja, namerava deželni odbor predlagati deželnemu zboru, naj se zvišajo doklade na pivo, da se pokrije deželni deficit.

MANDAT ODLOŽIL.

Črnoševic, 14. septembra. Grof Fran Bellegarde je odložil iz političnih vzrokov svoj državnozborski mandat.

NOVA SEPARATISTICKA STROKOVNA ORGANIZACIJA.

Češka Třebová, 14. septembra. Predvčerajšnjim se je tu ustanovila nova separatistična strokovna organizacija čeških tekstilnih delavcev, ki ima že 55 podružnic in okoli 3000 članov.

BIVŠI LAŠKI ADMIRAL UMRL.

Rim, 14. septembra. Iz Luce javljajo, da je ondi umrl senator Mosin, bivši laški minister mornarice in zunanjih zadev.

KOLERA.

Dunaj, 14. septembra. Sedaj je doznano, da je na Ogrskem par od kolera okuženih krajev, iz katerih se zanaša kolera na Dunaj. Sedaj so v Francijo živočivi bolnici tri osebe bolne na azijski koleri in se počutljivo primeroma dobro.

Praga, 14. septembra. V Olomoucu se je vrnil v Rusijo desertirani vojak tretjega dragonskega polka Matouš iz Krakova. Matouš, ki je bil popolnoma onemogoč, so prepeljali v bolnico, kjer so konstatirali na njem azijski kolero.

Mohač, 14. septembra. Več oseb je na koleri umrlo, včeraj so se pojavili štirje novi slučaji kolere. Obolel je na koleri tudi ječar okrajnega sodišča. Vse obolele so prepeljali v Pečuh, kjer so izolirani. V okraju Mohač je 13 raznih slučajev kolere, med temi trije smrtni.

Marienburg, 14. septembra. Štiri osebe so obolele na koleri. 100 oseb je v karanteni.

KUGA.

Peterburg, 14. septembra. Na neki oboleni osebi so konstatirali znake kuge. V mestu je radi tega veliko razburjenje.

VELIK POŽAR V CARIGRADU.

Carigrad, 14. septembra. V mestu Canaor pri Carigradu na Marmarskem morju je zgorelo včeraj 380 hiš. Na poti v bolnišnico je umrl.

VOJAŠKA

ga društva v Mariboru, da je od maja sem bila gostilna v kazini zaprta. Sedaj bo baje zopet otvorjena. Vidi se, da ni več dolgo do »kraha«.

Š Mariborske porotne obravnavne. Obravnavali se bodo ti-le slučaji: 19. septembra Marija Krašovic, požig; Fr. Kobale, posilstvo; terek, dne 20. septembra Jakob Cerer, posilstvo. Sreda dne 21. septembra Janez Trancer, Janez Kosterwein in Jos. Herzenjak, umor in uboj. Četrtek, petek in sobota 22., 23. in 24. septembra ponovna razprava Anton Kmetec, umor.

S Oplotnica. Naši velenemci bi zopet radi razdelili občino Oplotnico v dve občini. Na roko jim gre iz Brežic znani gospod Schaffenrath. Pozor!

S »Luthergrasse« v Mariboru. Migratni uslužbenici v Mariboru so začeli v ponedeljek dne 12. septembra nabijati na hiše v gledališki ulici nove ulične napisne tablice, ki nosijo vabljenje ime »Luthergrasse«. Kljub temu, da so hišni posestniki v tej ulici in veliko število mariborských meščanov protestirali proti tej lutrovski predznosti, vendar izziva mestni magistrat s temi tablicami. Več hišnih gospodarjev se hoče resno upreti in ne bo pričustilo teh tablic na svojih hišah. Čudimo se, da mariborski katoliški krogi niso umeli pravocasno preprečiti te izzivalnosti Mahnertove.

S Črna gora pri Ptaju. 11. septembra ostane pač eden najlepših dni, kar jih je videla Črna gora. Nad 800 vrlih deklet iz Dravskega polja in Slovenskih goric, Haloz in Pohorja se je zbralo k veličastnemu shodu. Krasna je bila že procesija na Goro, kjer je g. dež. poslanec župnik Ozmc pridigoval. Opoldne se je začelo zborovanje, ki ga je otvoril g. župnik Ozmc ter predlagal za predsednika č. g. Muršiča, za podpredsednico pa Marijo Drev iz Petrovč. V imenu domačink je pozdravila shod Gen. T. Po krasnem slavnostnem govoru, v katerem je g. župnik Muršič vzpodbuval mladenke, naj bodo verne in narodne, so nastopale mladenke iz bližnjih in daljnih krajev: Središče, Fram, Jarenina, Vurberg, Št. Janž, Slivnica, Ptuj, Hajdin, Sv. Marko, Sv. Lovrenc, Sladka gora, Petrovče, Makole, Zetale. Za »Slovensko Stražo« so darovale mladenke 30 K! Bog živi nevstrashene navdušene mladenke!

S Majorja Kramerja, ki je igral v Št. Ilju dne 8. septembra generala nemške fakinaže in dajal vedno takt pri vpitju in napadih, priporočamo, da ga naši poslanci vojnemu in brambovskemu ministru naslikajo kot vzor patriota. Zakaj trpe v naši armadi take vsenemške predzneže in hujškače?

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBJANI

priporoča:

Koledarček slov. kat. dijaštva za leto 1910/11. Založil »Konzorcij Zore«. Komisija za Katoliško bukvarko. Cena 1 K 20 vin. — Slovensko katoliško dijaštvo je izdalo tudi letos svoj koledarček. Poleg navadne koledarske vsebine prinaša obširne informacije o študiju na visokih in srednjih šolah in o enoletnem prostovoljstvu ter pet člankov. Visokošolske informacije so se spopolnile zlasti s kratko zgodovino visokošolskega študija v Evropi in osrom treh tipov evropskih vseučilišč: angleškega, francoskega in nemškega. Pri srednješolskih informacijah se nam zde najbolj važna navodila, namenjena dijakom, ki so prisiljeni, da zapuste pred zrelostnim izpitom srednjo šolo. Tukaj se lahko orientirajo, kam se jim je z vspomgom obrniti iz posameznih razredov gimnazij in realk. V oddelku »Enoletno prostovoljstvo« urednik prav primerno povdinja veliko važnost prostovoljskega leta za slovenskega dijaka in priliko, ki jo mu nudi, da se seznanji z bratskimi narodi slovanskimi. Izmed člankov obravnavata prva dva narodno-obrambno delo, prvi pri Čehih in Poljakih, drugi pri Nemcih; tretji članek z naslovom »Pod okriljem katoliških načel« nam slika, kako more le katoliška religija vzбудiti in gojiti v mladini pravi idealizem, prvi vir blagoslova polnega dela za narod, peti izpod peresa gospodine somišljence skuša pokazati, kako in s čim naj vpliva ženska organizacija. — Koledarček toplo priporočamo vsem dijakom-somišljencem, pa tudi vsem prijateljem slovenskega kat. dijaštva, zlasti onim, ki jih zanima narodno-obrambno delo. Dosedaj nam ni še nihče tako pregledno naslikal češkega in poljskega narodno-obrambnega dela

in nemškega napadljivega, kot sta to storila v letošnjem »Koledarčku« tovarista A. Veble in I. Brozovič.

Dr. Aleš Ušeničnik: Sociologija. 8 K 50 vin., vez. 10 K 80 vin.

Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljito in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Ivan Grafenauer: Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. I. del 2 K, vez. 2 K 50 vin.

To delo je v vsej slovenski javnosti brez razlike vzbudilo veliko pozornost in našlo spoštno priznanje.

Juvančič: Učna knjiga francoskega jezika. 2 K, vez. 2 K 50 vin.

Slovenci se bodo med te knjige gotovo z veseljem poprijeli, ker je pisana v duhu slovenskega jezika, kar nam zelo olajša učenje svetovnokulturnega francoskega jezika.

Anton Medved: Poezije. I. del 3 K 80 vin., vez. 5 K.

Anton Medved: Poezije. II. del 4 K, vez. 5 K 40 vin.

Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, se morajo priljubiti vsakemu slovenskemu srcu. Anton Medved: Kacijanar. Tragedija v petih dejanjih. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin.

Kacijanar je gotovo ena najznačilnejših slovenskih pesniških publikacij na dramatičnem polju s pristnim zgodovinskim ozadjem in visoko literarno vrednostjo.

Mnenje gosp. dr. Markovinovicha.

Szászváros.

Gospod J. Serravall!

Trst.

Zahvaljevajo se Vam najprej za pozitivne pošiljatve Vašega izvrstnega izdelka, Vam naznam, da sem rabil več let z izvrstnim uspehom Serravallovo Kina vino z železom pri bledičastih, malokrvnih in rekovaščenih ljudeh in da ga pripisujem skoraj izključno imovitim krogom. Dve buteljki ste hitro koristili neki deklici, ki ni imela teka.

Szászváros, 7. aprila 1909.

Dr. Markovinovich.

Meteorologično poročilo.

Vsišča n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavinova v 24 urah v mm
13. 9. zveč.	732,6	15,2	brezvetr.	dež	
14. 7. zjutr.	32,6	15,1	sl. svzh.	oblačno	12,1
14. 2. pop.	33,2	19,0	moč. svzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. 16,4°, norin. 15,2°.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 10. septembra

Pšenica za oktober 1910	9,08
Pšenica za april 1911	10,30
Rž za september 1910	7,36
Rž za oktober 1910	7,98
Oves za oktober 1910	8,28
Koruzza za september 1910	5,83
Koruzza za maj 1911	6,05

BILINSKA KISLA VODA

Izborna delična namizna pijača.

O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik.

Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani.

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

2599

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice. Banka in menjalnica. Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Oroslav Jezeršek

naznanja sl. občinstvu, da je prevzel modno trgovino

Karl Recknagelna

na Mestnem trgu ter isto popolnoma z novim blagom založil. Blago, ki je še ostalo iz prejšnje zaloge, se prodaja po zelo nizkih cenah, na kar se osobito cenj. gg. šivilje opozarja. Blago bode vedno najboljše in cene najnižje.

Ustanovlj. 1883. Solidne cene. Kulantna postrežba. Ustanovlj. 1883.

Anton Reisner

Ljubljana Resljeva cesta št. 7 Ljubljana
največji in najstarejši

2582 4

zavod za uniformiranje na Kranjskem

c. in kr. polkovni krojač pešpolka št. 27, zalagatelj zvezze c. kr. državnih uradnikov, imenitnej velike zlate svetinje z diplomo III. dunajske modne razstavz 1904 itd.

se priporoča novo vstopivšim gospodom enoleinim prostovoljcem vsake vrste za izgotovitev **montur**, kakor tudi **popolno adjustiranje**, brezhibno in natančno po predpisih.

Na podlagi dolgoletne prakse sem v prijetnem položaju, da dobam na tem polju najboljše in najpriležnejše.

Istdobno se priporočam **gospodom zasebnim odjemalcem** za prihodnjo jesensko in zimsko sezono. Vsled trgovinskih zvez z inozemstvom imam vedno veliko zalogu pristno **angleškega sukna** in morem torej tudi v tem oziru najbolje postreči.

Izvršujem umevno tudi vsa druga v mojo stroko spadajoča dela najvestnejše in solidno, tako n. pr. **falarje** za g. sodnike in č. duhovščino.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino
najboljše sredstvo 2501
KLJČ
4 steklenice (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Trgovski pomočnik
in učenec

se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom.
Reflektantje naj se oglašijo do dne 20. t. m. na
upravnštvo „Slovenca“. 2627 6—1

Knjigarna in trgovina muzikalij

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

10—1

popolno zalogu

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih uvedenih

Šolskih knjig

u predpisanih izdajah po naj-
nižjih cenah.

Izkazi učnih knjig se oddajajo zastonj.

IZPEJAVA — C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICA DELNISKA DRUZBA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

MERCUR Podružnice: Baden, Češka Komnica, Češka Lipa, Brod, Dux, Gablonz, H. Grasitz, Krakov, Litomerice, Moravský

Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Písek, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Ovčisva,

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev

Prospekti in cenike premij zastonj in franko.

Knjigovez

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d. Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

St. 545/pr.

2636 2

Travniški mojster.

Pri deželnem odboru kranjskem se sprejme travniški mojster s plačo 1.600 R in z aktivitetno doklado 504 K na leto ter s pravico do normalnega napredovanja, kadar se definitivno namesti.

Prosilci za to službo vlože naj svoje prošnje, katerim je priložiti krstni in domovinski list, pravnostno spričevalo, spričevalo o šolski izobrazbi, o fizični in strokovni usposobljenosti, do

15. oktobra 1910

pri podpisanim deželnem odboru.

V prošnji je povedati, če in kako je prosilec zadostil vojaški dolžnosti.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 12. septembra 1910.

Parna opekarna Josip Lavrenčič v Postojni

priporoča razno opeko, kakor zarezani strešnik I. in II. vrste, strojni strešnik (kavler), strojna korita (žlebake), opeko za tlak in zidno opeko najboljše kakovosti, po nizkih cenah in v poljubni množini.

2359 10

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

Lav. Schwentner

knjigotržec v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Vzorce na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorce pošiljava franko!

LENASI & GERMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damske blage, delen, batist, zefir, koton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavesne, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

Išče se

Gospodična

zmožna popolnoma nemščine in slovenščine v govoru in pisavi. Več osebno pri **Jos. Eberle**, Ljubljana, Mestni trg.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita vinski sode

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, **odda** v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Enonadstropna hiša

majhna se proda iz proste roke v Rožni dolini štev. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka.

2623 12

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6'60. Naročila po povzetju. 3281

Gospodična

ki je dovršila trgovski tečaj, želi vstopiti v službo v kako pisarno ali trgovino kot strojepisalka ali blagajnica ali v kako primerno službo. Naslov pove iz prijaznosti uprava tega lista. 2637

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavni in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorce pošiljava franko!

LENASI & GERMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damske blage, delen, batist, zefir, koton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavesne, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

Išče se

Gospodična

zmožna popolnoma nemščine in slovenščine v govoru in pisavi. Več osebno pri **Jos. Eberle**, Ljubljana, Mestni trg.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita vinski sode

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, **odda** v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Trgovsko učilišče in vzgojališče v Ljubljani.

Pričetek šole 1. oktobra.

Zunanji učenci se vpisujejo
28., 29. in 30. septembra.

Ustanovljeno 1834. 2551 3

Artur Mahr, ravnatelj.

Št. 358/pr.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu deželnega stolnega mesta Ljubljane popolniti je službo mestnega cestnega nadzornika

s prejemki XI. plačilne stopnje, t. j. K 1600 — letne plače, K 504 — dejalnostne doklade, treh v pokojnino vštevnih triletnic po K 200 — ter dveh tudi v pokojnino vštevnih službenostarostnih doklad po K 200 —.

Služba odda se za prvo leto le začasno ter se začasno imenovan cestni nadzornik šele po enoletnem povoljnem službovanji, ako se v tem času skaže za službo popolnoma sposobnim, imenuje stalnim.

Za namestitev v tej službi zahteva se poleg obče vspodbujenosti dokaz o dobro prebitem izpitu za cestnega mojstra.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati je najkasneje

do 15. oktobra t. l.

pri predsedstvu mestnega magistrata.

2616

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 6. septembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane

začasno postavljeni

c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Valjčni mlin v Domžalah I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ul. 6.

Telefon interurb. Št. 129.

Telefon interurb. Št. 129.

Priporoča pšenično moko izvirne kakovosti, otroke in druge mleuske izdelke.

Zastopstvo in zaloge v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-

čilstil. sred-

stvo

Seydl Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Pozor! 2476 5 Pozor!

Urinovo olje Sanitas

odlikovano najboljše razkuževalno pleskanje proti nalezljivim boleznim, za straniča itd.

Samoprodaja

Avgušt Pust, Poljanska c. 7.

2562 8

HIŠA

na prodaj blizu Ljubljane z goštinstvo in vso opravo, z lepim vrtom, kletijo, ledencico, dalje vozovi in konji. Proda se zaradi starosti. Hiša je pripravna tudi za kakso drugo obrt. Cena jako nizka. Več pove upravnštvo „Slovenca“.

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagač“
M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje
najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Doršev med. ribje olje ugod. okusa, lahko
prebavljivo. Mala
steklenica 1 K, večja 2 K.

Tann-chinin tinktura za lase, ki okrepčuje
preprečuje izpadanje las. Cena steklenici
z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje
na proti zobobolu in grijebobi zob, utrdi
dlesno in odstranjuje neprjetno sapo iz
ust. — Steklonica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domaćih zdravil,
katera se priporočajo po raznih časopisih in
cenikih. Med. Cognaca, Malaga, rumo itd.

razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Kdor hoče jesti fino izbrane vrste

namiznega zdravilnega grozdia

naj je naroči pri znani solidni tvrdki Aleks.
Bažant, vinogradnik, Daruvar (Slavonija).
Za 5 kg poštni zavoj po K 4 — franko
po povzetju.

2631

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odprtiki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih liven in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany

